

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut 1.8.2026 alkaen

449/12.00.00/2026

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026

Valmistelija: opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, silja.kavilo(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Hallintosäännön (voimaan 1.1.2025) 66.3 §:n mukaan lautakunnat päättävät vastuualueellaan palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista.

Perusopetuslakia on muutettu aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen osalta 1.1.2026 alkaen. Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuutta on leikattu ja iltapäivätoiminnan kuluihin kohdistuu talouden sopeuttamisen säästöpainetta.

Iltapäivätoiminnan maksuja esitetään korotettavaksi maltillisesti (+ 14 %). Esitetään, että iltapäivätoiminnan maksut ovat 1.8.2026 alkaen:

- 74 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 148 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Hallintosäännön (voimaan 1.1.2025) 66.3 §:n mukaan lautakunnat päättävät vastuualueellaan palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista sekä hinnoista, vuokrasta ja korvauksista ja niiden määräytymisperusteista sekä yksittäistapauksessa alennuksen tai vapautuksen myöntämisestä kaupungille tulevaan maksuun.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Jos kunta järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa, on sitä perusopetuslain 48 b §:n mukaan tarjottava kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeisenä tavoitteena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia. Toiminnalla pyritään lisäämään osallisuutta ja ennaltaehkäisemään syrjäytymistä. Toiminnan tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisuus monipuoliseen ja ohjattuun toimintaan kiireettömässä, turvallisessa ja kannustavassa toimintaympäristössä. Toiminnan tavoitteena on myös tukea kodin ja koulun kasvatustyötä.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota joko 570 tuntia tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella.

Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin pääsääntöisesti kello 7–17 välisenä aikana. Kunta päättää, missä laajuudessa toimintaa tarjotaan.

Vuonna 2025 aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuusrahoituksen määrärahan taso oli n. 50 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 se oli n. 43 miljoonaa euroa. Leikkaus kompensoidaan kunnille nostamalla aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittäviä enimmäismaksuja (n. 23 %). 1.1.2026 alkaen maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 148 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 197 euroa. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Maksujen enimmäismäärät sidotaan indeksiin ja tarkistetaan kuntien peruspalveluiden hintaindeksin muutoksen mukaisesti joka toinen vuosi, 1.8.2027 alkaen (perusopetuslaki 48 g §).

Perusopetuslain 48 f §:n 3 momentin mukaan maksusta peritään vain puolet, kun lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Perusopetuslain 48 f §:n 4 momentissa on säädetty kunnan velvollisuudesta tarkistaa maksua, mikäli laissa asetetut edellytykset täyttyvät. Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Nykyiset maksut ja toimintaperiaatteet

Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista 29.1.2020 § 8. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut ovat 1.8.2020 alkaen (kuitenkin korkeimmillaan 160 €/kk):

Aamutoiminta

- 20 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 40 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Iltapäivätoiminta

- 65 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 130 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt 6.6.2024 § 55 aamu- ja iltapäivätoiminnan maksun alentamisen, määrittämisen ja perimättä jättämisen perusteet. Kasvatus- ja opetuslautakunta on 16.9.2025 § 89 päättänyt siirtää toimivaltaansa viranhaltijoille niin, että hallintosihtööri päättää iltapäivätoiminnan asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä lautakunnan päättämien perusteiden mukaan. Asiakasvastaava päättää iltapäivätoiminnan asiakasmaksun harkinnanvaraisesta alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt 22.5.2025 § 45 iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman, jonka mukaisesti Kouvolassa järjestetään 1.8.2025 alkaen perusopetuslain alaisena toimintana vain iltapäivätoimintaa. Iltapäivätoimintaa järjestetään pääsääntöisesti klo 16 saakka.

Iltapäivätoiminnan maksujen korottaminen ja perustelut ratkaisulle

Iltapäivätoiminnan rahoitus muodostuu käytännössä kolmesta osasta:

- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) perusteella myönnettävästä valtionosuudesta
- Perheiltä perittävistä kuukausimaksuista
- Kunnan omarahoitusosuudesta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuden leikkaus kohdistui jo tammikuussa 2026 maksettuun valtionosuuteen. Kouvolan saama valtionosuus oli 291 039 euroa, mikä on n. 50 000 euroa pienempi, mitä se olisi ollut ennen leikkauksia vuoden 2025 laskukaavalla.

Iltapäivätoiminnan maksujen mahdollista korottamista on tarkasteltu iltapäivätoiminnan ohjasryhmän kokouksessa 25.2.2026. Jotta kunnan omarahoitusosuus ei jäisi niin suureksi, iltapäivätoiminnan maksuja esitetään korotettavaksi maltillisesti (+ 14 %). Esitetään, että iltapäivätoiminnan maksut ovat 1.8.2026 alkaen:

- 74 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 148 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Iltapäivätoiminnan maksu määräytyy lapselle tehdyn maksupäätöksen mukaan. Mahdolliset maksupoikkeukset ovat perusopetuslain mukaiset. Lisäksi, jos lapsella on iltapäivätoiminnan päätöksen mukaisesti oikeus osallistua iltapäivätoimintaan enintään 10 päivää kuukaudessa ja läsnäolopäivät ylittyvät yksittäisenä kuukautena, maksu on tämän kuukauden osalta yli 10 päivää kuukaudessa mukainen. Koulun loma-aikoja tai mahdollisia ennakoimattomia sulkupäiviä (esim. lakko/työtaistelu) ei hyvitetä maksuissa.

Iltapäivätoiminnan maksuun on mahdollista hakea muutosta aamu- ja iltapäivätoiminnan maksun alentamisen, määrittämisen ja perimättä jättämisen perusteiden mukaisesti.

Lukuvuoden 2026–2027 iltapäivätoiminnan ryhmiä ei ole vielä muodostettu eli laskelmissa on käytetty tämänhetkisiä hakemusten tietoja (1.sijainen toimintapaikkatoive ja tarve). Muutokset ovat todennäköisiä. Tämän hetken tietojen mukaisesti maksukorotuksesta saatava tuotto olisi kuukausitasolla n. 5700 euroa ja lukuvuositasolla enimmillään 57 000 euroa. Laskelmissa ei ole voitu huomioida uusia hakemuksia, tulevia irtisanomisia eikä maksun alentamisen, määrittämisen ja perimättä jättämisen päätöksiä.

Lisätietoja: opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, sil-
ja.kavilo(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että iltapäivätoiminnasta
perittävät maksut ovat 1.8.2026 alkaen:

- 74 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 148 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös: